



PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

24 aprilie 2020

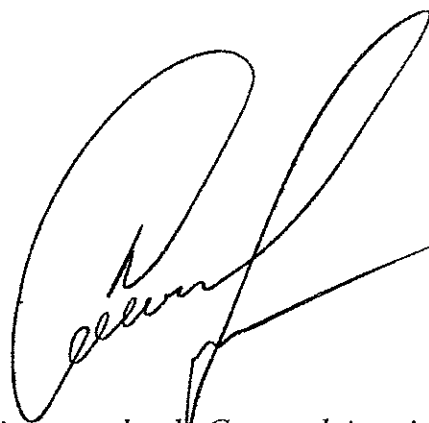
Nr. 01-06-27

Stimată Doamnă Președinte al Parlamentului,

În conformitate cu art. 86 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova și cu art. 14 alin. (3) din Legea privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, prezint Parlamentului, spre ratificare, Acordul dintre Republica Moldova și Republica Belarus privind securitatea socială, întocmit la Minsk la 23 octombrie 2019, precum și proiectul de lege în acest sens, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 697 din 27 decembrie 2019.

În calitate de organ responsabil pentru prezentarea acordului în Parlament se desemnează Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

Cu stimă,



Igor DODON

Anexe:

1. Copia demersului secretarului general al Guvernului privind examinarea repetată – două file.
2. Demersul către secretarul general al Guvernului (completarea setului de materiale cu varianta autentică a acordului) – una filă.
3. Copia demersului Guvernului – una filă.
4. Hotărârea Guvernului nr. 697 din 27 decembrie 2019 – 2 file.
5. Proiectul de lege – 2 file.
6. Argumentarea oportunității ratificării – 3 file.
7. Copia acordului (în limbile română și rusă) – 25 file.
8. Avizele autorităților de resort – 9 file.
9. Tabelul de sinteză – 7 file.

Doamnei Zinaida GRECEANÎ,
Președinte al Parlamentului

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr. <u>173</u>	
" <u>11</u> "	<u>05</u> 20 <u>20</u>
Ora _____	_____



GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 4-05-9354

Chișinău

31.12.2019

**Domnului Igor DODON,
Președinte al Republicii Moldova**

Stimate Domnule Președinte,

În temeiul art. 86 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova și a art. 14 alin. (2) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, se prezintă spre examinare proiectul de lege pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Republica Belarus privind securitatea socială, întocmit la 23 octombrie 2019, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 697/2019.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea proiectului de lege (2 file);
2. Proiectul legii privind ratificarea Acordului (2 file);
3. Acordul dintre Republica Moldova și Republica Belarus (25 file);
4. Argumentarea oportunității ratificării (3 file);
5. Avizele autorităților (9 file);
6. Sinteza obiecțiilor și propunerilor (7 file).

Cu respect,

Prim-ministru

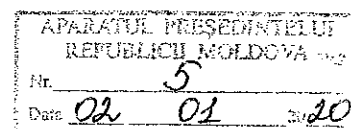
Ion CHICU

Ex. Marina Botea
Tel. 250-227

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696





GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr.697

din 27 decembrie 2019

Chișinău

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru ratificarea
Acordului dintre Republica Moldova și Republica Belarus privind
securitatea socială, întocmit la 23 octombrie 2019**

În temeiul art. 14 alin. (2) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 24-26, art. 137), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Președintelui Republicii Moldova spre examinare proiectul de lege pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Republica Belarus privind securitatea socială, întocmit la 23 octombrie 2019.

Prim-ministru

ION CHICU

Contrasemnează:

Ministrul afacerilor externe
și integrării europene

Aureliu Ciocoi

Ministrul sănătății,
muncii și protecției sociale

Viorica Dumbrăveanu

Ministrul justiției

Fadei Nagacevschi

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova
și Republica Belarus privind securitatea socială**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Se ratifică Acordul dintre Republica Moldova și Republica Belarus privind securitatea socială, întocmit la 23 octombrie 2019.

Art. 2. – Guvernul va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor acordului nominalizat.

Art. 3. – Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va notifica părții belaruse ratificarea acordului menționat.

Președintele Parlamentului

ARGUMENTAREA

oportunității ratificării Acordului dintre Republica Moldova și Republica Belarus privind securitatea socială semnat la 23 octombrie 2019

A. Descrierea tratatului

Acordul între Republica Moldova și Republica Belarus privind securitatea socială (în continuare – Acord) propus pentru ratificare este unul bilateral, a fost semnat la 23 octombrie 2019 la nivel de stat între Republica Moldova, pe de o parte, și Republica Belarus, pe de altă parte, fără a fi implicate părți terțe la tratat.

Acordul are o formă clasică și are următoarea structură: titlu, preambul, dispozitiv și clauze finale. Acordul este structurat în 21 articole, care sunt grupate în 5 părți.

Acordul a fost elaborat în temeiul articolului 12 din Carta Socială Europeană revizuită, ratificată parțial de Republica Moldova prin Legea nr. 484-XV din 28.09.2001.

Scopul Acordului este asigurarea unui cadru de garanții de securitate socială pentru lucrătorii migranți din Republica Moldova, care desfășoară sau au desfășurat o activitate de muncă și/sau domiciliază pe teritoriul unuia sau ambelor state contractante.

Dispozițiile Acordului se vor aplica persoanelor care sunt sau au fost supuse legislației unui sau ambelor state contractante (angajați, lucrători independenți, lucrătorii detașați, personalul misiunilor diplomatice și oficiilor consulare etc.).

În temeiul Acordului persoanele îndreptățite vor beneficia de pensii pentru limită de vârstă, pensii de dizabilitate cauzată de boli obișnuite, pensii și indemnizații de dizabilitate cauzată de accidente de muncă sau boli profesionale, pensii de urmaș.

Tratatul are la bază principiile europene stabilite în Regulamentul (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială: egalitate de tratament, determinarea legislației aplicabile, totalizarea perioadelor de asigurare, exportul prestațiilor, proporționalitate.

Conform principiului de calculare a pensiilor *pro rata temporis* (proporționalității), fiecare stat contractant va achita partea de pensie calculată proporțional perioadei de asigurare realizate pe teritoriul propriu. Persoana se va bucura de dreptul de a beneficia de prestațiile dobândite în statele în care și-a desfășurat activitatea pe teritoriul statului de domiciliu.

La intrarea în vigoare a Acordului, Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Belarus privind garanțiile drepturilor cetățenilor în domeniul asigurării cu pensii din 12 septembrie 1995 își încetează valabilitatea. Acordul menționat are la bază principiul (*teritorialității*) care este depășit și necesita a fi revizuit.

Acordul se încheie pe o perioadă nedeterminată și poate fi denunțat de către oricare parte la tratat printr-o notificare scrisă, expediată prin canale diplomatice.

Valabilitatea Acordului încetează la data indicată în notificare, dar nu înainte de expirarea termenului de 6 luni de la data care urmează zilei recepționării notificării.

Acordul prevede modalitatea de modificare a tratatului.

Analiza de impact

Acordul va fi actual cât va exista mobilitatea persoanelor care se deplasează dintr-un stat în altul, fie în scop de muncă, fie pentru a-și stabili domiciliul. Tratatul vine să le asigure mobilitate prin oferirea garanțiilor de securitate socială în cazul survenirii riscurilor sociale asigurate.

Scopul tratatului este ca cetățenii Republicii Moldova care au desfășurat o activitate temporară de muncă în Republica Belarus, la atingerea vârstei de pensionare să beneficieze de pensie din acest stat și, totodată, pe perioada de activitate să fie asigurați cu un venit sub formă de prestații sociale în cazul survenirii unor riscuri asigurate, precum dizabilitatea și pierderea întreținătorului etc.

În practica internațională relațiile dintre state în domeniul securității sociale sunt reglementate prin tratate multilaterale, fie prin acorduri bilaterale.

Printre instrumentele juridice multilaterale existente este Regulamentul (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială, fiind cel mai complex și cuprinzător instrument juridic cu titlu obligatoriu în statele membre UE, cele ale Spațiului Economic European și Elveția.

Nu există o altă modalitate de reglementare a relațiilor în domeniu decât încheierea unui tratat bilateral. Mai mult, și în relațiile cu alte state Republica Moldova optează pentru încheierea acordurilor bilaterale, care este cel mai eficient instrument de coordonare a sistemelor naționale de securitate socială ale celor două state.

Republica Moldova a semnat acorduri de securitate socială cu 14 state (statele membre ale UE și Turcia, Belarus), 12 dintre care se aplică cu succes.

Încheierea Acordului de bază este succedată de încheierea Aranjamentului administrativ, instrument juridic tehnic de implementare a prevederilor Acordului și convenirea formularelor de aplicare a Acordului.

Pe de o parte, Acordul generează drepturi pentru persoanele care cad sub incidența tratatului la prestațiile sociale prevăzute în Acord, precum și obligația de a plăti contribuții de asigurări sociale de stat în statul în care sunt asigurate. Persoanele în cauză vor beneficia de tratament egal din partea statelor contractante. Pe de altă parte, prevederile Acordului generează obligația statelor părți să transfere prestațiile stabilite în temeiul Acordului în statul de domiciliu sau reședință a persoanei îndreptățite, chiar și în cazul în care legislația națională în domeniu nu conține norme similare.

Orice dispută ce ține de interpretarea sau implementarea Acordului va fi soluționată de către autoritățile competente ale celor două state contractante. Acestea se angajează să depună eforturile necesare pentru soluționarea oricărui diferend care poate să apară în interpretarea sau aplicarea Acordului. Acordul se va aplica de către și pe teritoriul statelor părți.

Aspectul politic, cultural și social

Încheierea Acordului va contribui la consolidarea relațiilor dintre state și va intensifica colaborarea între autoritățile și instituțiile competente ale celor două state contractante.

Acordul va asigura garanții sociale și un nivel înalt de echitate socială persoanelor din categoria lucrătorilor migranți și membrilor familiilor lor, asigurându-le, prin urmare, dreptul la libera circulație. Grija față de cetățenii proprii și drepturile lor creează o imagine pozitivă pentru un stat democratic și, de drept care respectă valorile europene.

Aspectul economic și de mediu

Acordul nu conține prevederi care ar avea efecte negative asupra economiei Republicii Moldova. Mai mult, acesta motivează persoanele să activeze în sectorul formal, pentru ca la apariția riscurilor sociale asigurate acestea să beneficieze de prestații de asigurări sociale corespunzătoare. Totodată, prevederile Acordului creează condiții favorabile pentru ca cetățenii Republicii Moldova plecați să revină în țară. Beneficiind de pensie din ambele state, persoanele vor dispune de mai multe surse de existență. Prin urmare, Acordul va avea drept consecință indirectă reducerea numărului beneficiarilor de ajutor social și alte prestații sociale acordate din bugetul de stat persoanelor neeligibile pentru pensie.

Aspectul normativ

Acordul este compatibil cu prevederile Constituției Republicii Moldova, Carta ONU și alte tratate internaționale la care Republica Moldova este parte. Acordul vine să realizeze angajamentele asumate de către Republica Moldova prin aderarea sa la Carta Socială Europeană revizuită, ratificată de Republica Moldova prin Legea nr. 484-XV din 28.09.2001, și semnarea Acordului de Asociere RM-UE.

Acordul este compatibil cu Regulamentul (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială, principiile și prevederile căruia constituie baza tratatului.

Încheierea Acordului nu necesită adoptarea sau modificarea legislației naționale în vigoare. Fiecare stat contractant își aplică cadrul legal național existent.

Aspectul instituțional și organizatoric

Autoritatea competentă responsabilă care a negociat Acordul este Ministerul Sănătății Muncii și Protecției Sociale. În procesul negocierilor au fost implicați Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene și instituțiile competente pentru implementarea Acordului: Casa Națională de Asigurări Sociale și Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă.

Implementarea prevederilor Acordului nu necesită înființarea unor structuri naționale sau internaționale noi, la fel și resurse umane suplimentare.

Casa Națională de Asigurări Sociale prezintă Ministerului, trimestrial și anual, informația privind implementarea acordurilor de securitate socială încheiate

Implementarea Acordului nu necesită elaborarea unor planuri de acțiuni instituționale sau interinstituționale privind asigurarea măsurilor organizatorice.

Aspectul financiar

Impactul Acordului se va reflecta pozitiv asupra situației financiare a beneficiarilor.

Angajamentul statului constă în asigurarea persoanelor asigurate cu drepturi de pensie dobândite corelativ plății contribuțiilor de asigurări sociale, chiar și în cazurile în care aceste persoane nu au realizat un stagiul de cotizare minim necesar pe teritoriul Republicii Moldova, dar îndeplinesc această condiție prin totalizarea perioadelor de asigurare în ambele state contractante. La stabilirea și calcularea pensiei fiecare stat va aplica legislația națională în domeniu. Atât Republica Moldova, cât și Republica Belarus vor calcula și vor achita pensia doar pentru perioadele de asigurare realizate pe teritoriul propriu, prin aplicarea principiului proporționalității.

În temeiul Acordului se stabilesc doar pensiile publice prevăzute în Legea nr. 156-XIV din 14.10.1998 care se achită din mijloacele bugetului asigurărilor sociale de stat. Implementarea Acordului nu implică cheltuieli din bugetul de stat sau local, la fel nu sunt necesare cheltuielile pentru realizarea acțiunilor legate de aspectele normativ, instituțional și organizatoric ale tratatului.

Totodată, considerăm că tratatul ar crea, indirect, efecte benefice asupra sistemului fiscal, motivând persoanele să activeze în economia formală, majorând prin această numărul subiecților de drept fiscal și cel al contribuabililor la bugetul asigurărilor sociale de stat.

Aspectul temporar

Acordul va urma toate etapele și procedurile interne aferente ratificării și punerii în vigoare a unui tratat, stabilite prin Legea nr. 595-XIV din 24.09.1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova și în Regulamentul privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442 din 17.07.2015.

Acordul va intra în vigoare în prima zi a celei de-a treia luni următoare lunii în care instrumentele de ratificare au fost recepționate prin canale diplomatice. Acordul se încheie pentru un termen nedeterminat și poate fi denunțat de către oricare parte la tratat printr-o notificare scrisă, expediată prin canale diplomatice. Valabilitatea Acordului încetează la data indicată în notificare, dar nu înainte de expirarea termenului de 6 luni de la data care urmează zilei recepționării notificării.

În cazul denunțării acestuia toate drepturile dobândite în temeiul Acordului vor fi menținute și după denunțarea sa.

Aplicarea provizorie a tratatului nu este prevăzută și nici nu este necesară.

Organizarea reuniunilor sau consultațiilor privind implementarea tratatului nu este stabilită în Acord. Orice dispută ce ține de interpretarea sau implementarea Acordului va fi soluționată de către autoritățile competente ale celor două state contractante.

C. Analiza oportunității ratificării tratatului

Acordul între Republica Moldova și Republica Belarus privind securitatea socială a fost semnat la Minsk, la 23 octombrie 2019.

Acordul stabilește expres necesitatea de a fi ratificat. Schimbarea instrumentelor de ratificare, potrivit dispozițiilor Acordului, se va face cât mai curând posibil. Acordul va intra în vigoare în prima zi a celei de-a treia luni care urmează luna recepționării prin canale diplomatice, a ultimei notificări scrise privind îndeplinirea de către Părți a procedurilor interne, necesare intrării sale în vigoare.

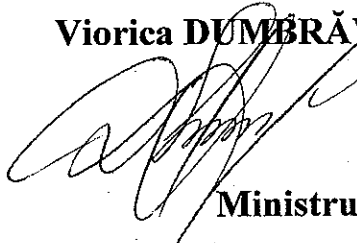
Autoritatea competentă a Republicii Belarus a informat despre inițierea procedurilor interne de ratificare a Acordului.

Acordul se încheie pentru o perioadă nedeterminată și poate fi denunțat de către oricare parte la tratat printr-o notificare scrisă, expediată prin canale diplomatice. Valabilitatea Acordului încetează la data indicată în notificare, dar nu înainte de expirarea termenului de 6 luni de la data care urmează zilei recepționării notificării.

În cazul denunțării acestuia toate drepturile dobândite în temeiul Acordului vor fi menținute și după denunțarea sa.

13 decembrie 2019

Viorica DUMBRĂVEANU



Ministru